Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250 (212) 227-5251

РІК LXXXIV. Ч. 225. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 14-го ЖОВТНЯ 1977 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, OCTOBER 14, 1977 No. 225 VOL. LXXXIV.

СОБОР УПЦ В ЗСА ВШАНУВАВ СВОГО ПЕРВОІЄРАРХА

Філядельфія (І. Сокільний). — Дев'ятий з черги Собор Української Православної Церкви в ЗСА, який відбувся тут з кінцем минулого тижня, проходив у значній частині під знаком 35-ліття архипастирської праці Первоієрарха цієї Церкви, Блаженнішого Митрополита Владики Мстислава. Завершенням цього пошанування був бенкет, який відбувся минулої неділі, 9-го жовтня, в приміщенні одного з найкращих в місті мотелі „Маріот" після Архиєрейської Св. Літургії в катедральному храмі св. Володимира та з участю понад 500 осіб, які прийшли вшанувати свого Архипастиря, не зважаючи на зливний дощ.

Митрополит Мстислав

Бенкет відкрив молитвою Блаженніший Митрополит Мстислав, а пані Марія Ясінська-Мурована відспівала американський гимн. Голова Підготовної Соборової Комісії о. протопресвітер С. Біляк, філядельфійський декан, відкрив бенкет коротко промовою, покликавши на господаря бенкету о. протопресвітера Франка Лаврика. Проф. В. Завітневич виголосив довше слово про Ювілята, зупинившись на його довголітній церковній і громадській діяльності, особливо підкреслюючи значення створення релігійно-культурного центру і церкви-пам'ятника в Бавнд Бруку та зріст авторитету і престижу УПЦ в православному світі. Промовець закінчив своє слово побажанням Владиці Митрополитові многих літ, а публіка спонтанно відспівала „Многая Літ".

Центральною точкою програми було вручення Шевченківської Грамоти Волі для Блаженнішого Мстислава від Українського Конгресового Комітету Америки. Це вручення довершили: проф. д-р Б. Гнатюк, представник СКВУ і віцепрезидент УККА, та члени Екзекутиви УККА д-р О. Білик та о. Базилевич. Слово з цієї нагоди виголосив д-р Б. Гнатюк,

(Закінчення на ст. 4-ій)

Округа УНС Твердого Вугілля змагається за нові організаційні успіхи

Франквіл, Па. — Минулої неділі 9 жовтня, ц.р. тут в Українському Клюбі відбулися організаційні наради Округи УНСоюзу Твердого Вугілля — Шамокіну, місця заснування УНС. Наради відкрив і ними проводив голова Округи Тимко Бутрей, а обов'язки секретаря сповняла пані Галина Словік.

Відкриваючи наради, голова привітав присутніх союзовців представників від семи Відділів, які прибули на наради, не зважаючи на лиху погоду. У першу чергу він привітав о. протопресвітера Гілярія Врублівського, який і розпочав наради молитвою, а відтак вітав голову сусідньої Округи Лігай Веллі, головну раду пані Анну Гарас і головного організатора Степана Гавриша. Пані Галина Словік відчитала протокол з відбутих нарад в дні 6 березня ц.р., який з деякими додатками і вясненнями прийнято одноголосно. Відтак звітували про працю в їхніх Відділах поодинокі секретарі і представники Управ, а він сам дав загальний огляд праці Округи, головно інформував про організаційну ділянку. Головна радна пані Анна Гарас в імені Округи Лігай Веллі привітала присутніх, висловила подяку голові Тимкові Бутреєві за запрошення на згадані наради і вкінці закликала всіх до посиленої праці в передконвенційному році і побажала Окрузі знову виконати свою квоту на 100 відсотків.

Головний організатор Степан Гавриш привітав союзових піонерів о. протопресвітера Гілярія Врублівського і Петра Гелетія, який на протязі 33 років був секретарем 164 Відділу в Бервік, Па., а відтак висловив признання голові Округи Тимкові Бутреєві та іншим членам Окружної Управи, зокрема Іванові Петрунцеві і Йосифові Чабанові за по-

(Закінчення на ст. 4-ій)

Надгудсонська Округа УНС зближається до виконання своєї організаційної квоти

Джерзі Сіті. — Одинадцять Відділів Українського Народного Союзу в Надгудсонській окрузі, дев'ять в Джерзі Сіті і два в Байоні, досі здобули вже в цьому передконвенційному році 92 нові члени, а що їх річна квота виносить 160 членів, отже потрібно їм ще 68 членів, щоб виконати свою річну повинність на сто відсотків — інформував головний секретар Володимир Сохан на організаційних зборах Окружного Комітету, які відбулися тут у приміщеннях Головної Канцелярії УНС минулої суботи, 8-го жовтня. Він, як і опісля головний касир пані Уляна Дячук та в дебатах урядові Округи і Відділів висловили впевненість, що цю мету при відповідній активності можна досягнути.

Говорячи про поодинокі Відділи Округи, головний секретар назвав їх в порядку їх організаційних успіхів. Першим є Відділ 25 (секретарка пані Квітка Стецюк) із 21 новим членом, а дальше: Відд. 70 (секр. М. Шеремета) — 17 членів, Відд. 287 (секр. Б. Ясінський) — 16 членів, Відд. 171 (секр. пані Стела Раєн) — 13 членів, Відд. 270 (секр. С. Островський) — 9 членів, Відд. 170 (секр. пані Галина Гаврилюк) — 8 членів, один Відділ приєднав одного, а один ані одного нового члена.

Збори, про які мова, відкрив і ними проводив голова Окружного Комітету п. Степан Островський, а протоколував секретар Осип Зубрицький. На початку зборів п. С. Островський поінформував про поважний моральний і фінансовий успіх традиційного вже в цьому стейті союзового Українського Дня, що його від років влаштовують в літніх місяцях в Українському Селі в Бавнд Бруку Окружні Комітети Відділів УНС стейту Ню Джерзі. Факт, що цього року кожна з цих Округ одержала з цієї імпрези 250 долярів на свої

(Закінчення на стор. 4-ій)

КОНҐРЕС УКРАЇНЦІВ КАНАДИ ВИБРАВ НОВУ ЕКЗЕКУТИВУ КУК, НАГОРОДИВ ЗАСЛУЖЕНИХ

Вінніпег (А. Курдидик, телефоном). — До новообраної екзекутиви Комітету Українців Канади (КУК) — після виборів XII-им Конгресом Українців Канади, який відбувся тут від п'ятниці до понеділка, 7—10-го жовтня, увійшли такі особи: президент — адв. Сергій Радчук; заступник президента — М. Данилюк (СУК Ветеранів), М. Вавришин (Об'єднання Українських Підприємців і Професіоналістів), А. Качор (БУК), Наталя Когуська (СУС), Л. Тхіль (УНО) та І. Іванчук (ЛВУ); генеральний секретар — А. Яримович (СУКВ), скарбник — д-р П. Кондра (СУС); фінансовий секретар — І. Новосад (БУК), референт зв'язків — Ю. Гвоздунич (УНО), організаційний референт — П. Башук (ЛВУ), координатор — В. Ребенчук (ОУПП). До Президії автоматично входять ще голова Комітету Українок Канади Віра Бучинська, президент Шевченківської Фундації д-р І. Гличка та представник СУСК Т. Павлишин.

До Контрольної комісії КУК ввійшли: Євгенія Михайлишин (БУК), В. Макаренко (СУС), П. Климків (УНО), М. Когут (ЛВУ), д-р С. Росоха (СУКВ), та І. Бардин (ОУПП).

Президію обрано в такому складі: О. Сливинський (Суспільна Служба Українців Канади), пастор Р. Ковалевич (Українське Євангельське Об'єднання), І. Геврик (УНСоюз), Н. Саверчук (УРСоюз), о. д-р О. Баран (УВАН), І. Онуфрійчук (Інститут дослідів Волині), Ю. Гнатюк (Братство І-ої Української Дивізії), М. Липовецький (Спілка Українських Журналістів), Л. Баняс (СУМ), І. Шкварчук (Кооперативна Рада) та Б. Микитюк (УК Іміграційна Служба).

Українська Народна Поміч, НТШ, ОУКО, Об'єднання Ветеринарних Лікарів, Об'єднання Письменників „Слово", Пласт і ОДУМ мають надіслати своїх представників до Екзекутиви, що разом з Президією правитиме КУК і українською спільнотою Канади чергових три роки до 1980-го року включно.

Під час останньої сесії Конгресу в понеділок вранці, на якій були ще доповіді президента СКВУ о. д-ра В. Кушніра та генерального секретаря СКВУ М. Плавюка, була представлена президія і Екзекутива КУК у повному складі зібраним делегатам.

На цій же останній сесії були відзначені Шевченківськими медалями заслужені своєю довголітньою працею для української спільноти в Канаді 22 особи, а саме: проф. М. Андрухів з Монтреалю; Ю. Бельський, мгр О. Кушнір, мгр Є. Мастикаш, д-р С. Росоха, інж. М. Селешко, В. Ситник, ред. В. Солонинка, В. Макар, Євгенія Янківська з Торонта; д-р Б. Білаш, В. Г. Коман, І. Новосад, А. Павлик, Ірина Туркевич-Мартинець з Вінніпегу; мгр Р. Осташевський, Стефанія Пауш, Анна Прийма, д-р П. Саварин і д-р Г. Харина з Едмонтону; та Галка Романчич-Ковальчук із Ст. Катаринс, Онт.; 22-ою Шевченківською медалею відзначено посмертно відомого і заслуженого українського парляментариста сл. п. посла Антона Глинку і цю медалю передано його родині в Торонті.

Невтронна бомба — темою розмов на конференції НАТО

Барі, Італія. — Ассошіейтед Пресс інформує, що плянувальна комісія НАТО, яка займається розглядом застосування в оборонних цілях атомової зброї, а зокрема нової, так званої невтронної бомби, застановляється тепер на дводенній конференції НАТО чи включити невтронну бомбу у збройний арсенал військ НАТО чи ні. Президент Джіммі Картер очікує на рішення плянувальної комісії, щоб вислухати її опінії перед тим, заки він дасть свою згоду на продукцію цієї зброї. Секретар оборони Гаролд Бровн заявив, що країни Варшавського Пакту, які знаходяться під контролею Совєтського Союзу продовжують розбудовувати свою військову силу і збільшують продукцію конвенційної і атомової зброї. Бровн зустрічався недавно з міністрами оборони шістьох інших країн Північно-Атлантійського Оборонного Союзу. Атомова плянувальна комісія НАТО складається з чотирьох постійних членів — ЗСА, Великої Британії, Західної Німеччини й Італії та трьох ротаційних членів, в цьому році — Бельгії, Данії і Греції. Президент Картер має вже підтримку обох палат Конгресу на продукцію цієї зброї, але продукція розпічнеться тільки тоді, як европейські держави, члени НАТО, дадуть свою згоду включити її у свою оборонну систему. Покищо Европа не вирішила ще тієї справи, а найбільше з рішенням затягає Західня Німеччина, на території якої знаходяться найбільші склади зброї, приналежної до військ НАТО. Протести проти продукції невтронної бомби відбулися також в інших европейських столицях, включаючи сюди гострі парляментарні дебати в Бонні, столиці Західної Німеччини. Пресові агентства повідомляють, що італійська поліція поновила безпеку приміщення, в якому плянувальна комісія відбуває своє засідання, бо деякі ліві угрупування заповіли демонстрації проти „смертоносного винаходу імперіялістів".

В Рочестері помер о. крил. Петро Чавс

Рочестер, Н. Й. — В середу, 12-го жовтня 1977 р. тут помер на 95-му році життя о. крил. Петро Чавс, бувший парох с. Крукениче біля Мостиськ в Західній Україні, душпастир в таборах скитальців Ляндек, Ліндав і Лібергав в Австрії і довголітній духовний опікун та професор Духовної семінарії св. Йосафата у Вашінгтоні, автор 376-сторінкової книги „У вирі життя" про рідні йому Мостищину і Судововишенщину. Час і місце похоронів будуть своєчасно подані в окремому повідомленні.

ДЕЛЕҐАТИ ЗСА В БЕОГРАДІ ОБВИНУВАЧУЮТЬ СССР ЗА ЦЕНЗУРУ

Београд, Югославія. — Делегати З'єднаних Стейтів Америки на Европейській Конференції для справ безпеки і співробітництва поновно обвинувачували Совєтський Союз і Чехо-Словаччину за порушення Гельсінкської угоди не тільки в ділянці непошанування прав людини, але також в інших ділянках, наприклад, стислій поліційній перевірці листів і цензуруванні іншого матеріялу, який висилається поштою не тільки із закордону, але також в нутрі країни. Ці цензурні практики, заявляли делегати ЗСА, суперечать не тільки прийнятим в Гельсінках постановам, але також політиці детанту, базованій на взаємному пошануванні свободи слова й інших свобід. Одним з випадків порушення Совєтським Союзом прав людини, який піднесла американська делегатка Джойз Гюз, яка є професором права в Нордвестерн університеті і віцепрезидентом Крайової Ради для міських справ, був лист академіка Андрея Сахарова, видатного совєтського дисидента, до президента Джіммі Картера, як також зустріч Президента з Владіміром Буковським, колишнім совєтським в'язнем, виміняним урядом Чіле за лідера Комуністичної партії Люіса Корвальяна. Обидва випадки, як відомо, викликали були невдоволення і протести з боку Совєтського Союзу та закид, що Президент ЗСА піддержує зрадників СССР. Атакуючи обидві комуністичні країни за цензурні порушення, що супротивляється міжнародним договорам, підписаним урядами СССР і Чехо-Словаччини, проф. Джойз Гюз, покликуючись на випадок з А. Сахаровим, заявила, що така цензура дуже утруднює працю багатьох осіб і підприємств, бо як, наприклад, може працювати нюйоркське видавництво, — відмітила пані Гюз, — як воно не має можливости вести кореспонденції із своїми літературними дорадниками чи авторами в Москві. „Якщо листи не мають можливости вільно курсувати між членами тієї самої родини, — заявила проф. Джойз Гюз, — які живуть у різних частинах країни, а дехто навіть за кордоном, то процес з'єднання родин є порушений". Пані Гюз вказувала при тому на відповідні параграфи Гельсінкського договору, які виразно забороняють цензуру приватних листів та інших посилок. Том Рестон опісля заявив, що обвинувачення пані Гюз було побудоване на ранішій заяві Роберта Бернштайна, який є президентом видавничої корпорації Рандом Гавз, що займається публікуванням праць академіка Сахарова. Рестон відмовився подати прізвища осіб, які мають тісне відношення до інших випадків порушення угоди на відтинку цензурування листів.

Відповідаючи на закид, совєтський делегат Боріс Сєдов заявив, що часом поштові листи „не дописує" також в багатьох країнах на Заході. Голова американської делегації Артур Голдберг говоритиме знову про порушування прав людини в п'ятницю, 14-го жовтня ц.р. У своєму виступі він плянує покликатись на особу Александра Подрабінека, автора книжки про совєтську психіятрію, використовувану урядовими совєтськими чинниками для політичних цілей. Слово забирали також інші делегати багатьох західньо-европейських країн, які плянують на протязі тижня обговорювати один за одним випадки порушування прав людини комуністичними країнами. Людські права все ще домінують на Конференції, бо, як заявив представник Бельгії, „людина не є об'єктом для державного знущання".

Чехо-Словацькі втікачі змусили пілота осісти в Західній Німеччині

Франкфурт, Західня Німеччина. — Двоє чехо-словацьких втікачів, мужчина і жінка, погрожуючи пілотові револьверами, змусили його змінити напрям лету і осісти в Західній Німеччині на цивільному летовищі біля Франкфурту. Це вже шостий випадок від 1970 року, коли втікачі змушували пасажирські літаки чехо-словацької лінії осідати на території Західньої Німеччини. Втікачами виявились Властіміл Тоупалік, 30 років, і 22-річна Рузена Віцкова, які, після посадки літака, попросили західньо-німецькі власті надати їм право політичного азилю. Поліційні чинники у Франкфурті заявили, що вони передали справу прохання втікачів боннському урядові, а втікачів заарештували і обвинуватили їх за захоплення літака та виставлення на небезпеку 24-ох пасажирів, які знаходилися в літаку.

Усувають Іконостас з катедри в Перемишлі

(В. К.). — З Перемишля — Людова Польща — наспіла тривожна вістка, що теперішні „господарі" української католицької катедри св. Івана Христителя в цьому княжому місті, Отці Кармеліти, почали усувати зі святилища іконостас! Святу Трапезу враз із запрестольною іконою, відмежовано непрозорою плястиковою заслоною, щоб з храму вірних не можна бачити, що новітні іконоборці руйнують історичну пам'ятку-іконостас. Ідеться про те, щоб усунути з нашої катедри питоменності нашого східнього українського обряду.

На інтервенцію представників нашої Капітули в Перемишлі, парох нашої катедри і настоятель Отців Кармелітів заявив, що одержано дозвіл від урядових чинників усунути іконостас, бо „в ньому кинулись хробаки". Розуміється, що це неправда, а йдеться про те, щоб нашу катедру постепенно перемінити внутрі на костел. Вірні нашої церкви в Перемишлі затривожені цим руїнницьким фактом, бо невідомо, куди помандрує іконостас, як це сталось уже з нашою церковною утварою багатьох наших церков, які поруйновано за часів Людової Польщі. З єпископської палати наших Владик у Перемишлі усунено над фронтовими дверями герб перемиських Владик. У цій же самій катедрі в храмі вірних на колюмнах у лівій та правій навах замальовано українські прізвища ктиторів і добродіїв цього Божого храму, щоб таким чином усунути „сляди українцуф".

Друга тривожна вістка, — це зарядження польського міністра адміністрації і теренової господарки відносно назв наших сіл у Перемиському воєвідстві, себто замінено з днем 1-го жовтня 1977 р. усі українські назви сіл на польські. Докладніше про всі ці справи буде мова на З'їзді Землцтва „Перемищина" в Ню Йорку в Українському Народному Домі цієї суботи, 15-го жовтня 1977 р.

Проф. Л. Добрянський переобраний на голову Американської Ради Світової Свободи

Вашінгтон, Д. К. (УККА). — Проф. д-р Лев Е. Добрянський, президент УККА, був переобраний на голову цієї Американської Ради для Світової Свободи на річних нарадах цієї американської організації, що відбулися тут в готелі Капітал-Гілтон 4-го жовтня ц. р..

Проф. д-р Л. Добрянський

Рівночасно д-р Володимир Душник, член Екзекутиви УККА та редактор „Українського Квартальника", був переобраний на члена Ради Директорів, а ред. Ігнат М. Білинський, секретар УККА, на вільного члена Ради Директорів.

В програму нарад входили відчитання протоколу з минулорічних зборів, звіти секретаря та касира, як теж звіти про різні проєкти Ради.

В 1977 р. ця Американська Рада зорганізувала дві дуже успішні конференції у Вашінгтоні — „ЗСА і СССР після детанту" та „Людські права після Гельсінок". У першій конференції взяло участь 23 визначних американських та інших спеціялістів, включно з британськими парляментаристами та авторами. Друга конференція про людські права після Гельсінкських домовлень стягнула 15 спеціялістів, які говорили про людські права в СССР і Східній Европі, Кубі та комуністичному Китаї. Цією конференцією проводив проф. Добрянський, а д-р Душник був одним з промовців-панелістів, який говорив про „Україну, Білорусь та народи Кавказу".

До важливіших акцій Американської Ради належать публікації, як напр. про значення Панамського каналу, „Міжнародний тероризм: комуністичний зв'язок", яку приготовили д-р Стефан Посони та Лин Буше. Рада також видає „Інтернейшенал Дайджест" та „Інтер-Амерікен Рев'ю" в англійській та еспанській мовах.

Між запланованими акціями, які були дискутовані на зібранні, були Београдська конференція та людські права, американсько-китайські відносини, роззброєнева конференція, поневолені народи та надходяча 20-річниця резолюції про поневолені народи і т. п. Американська Рада також влаштовує семінари, симпозії та інші зібрання, переважно на університетському поземі.

Під час року Рада випустила багато заяв та пресових повідомлень і здобула собі репутацію авторитетної організації в справах міжнародної політики Америки.

У НЮ ЙОРКУ ВІДБУВСЯ З'ЇЗД КРАЙОВОЇ АДУК-ЗСА

Ню Йорк. (Ж. Л.) — Тут у Домі ОВФронту відбувся 8-го і 9-го жовтня 1977 р. З'їзд Асоціяції Діячів Української Культури в Америці, в присутності 29 членів АДУК та гостей і представників різних організацій. З'їздом провадила Президія у складі почесних членів д—ра Богдана Стебельського — голови Світової АДУК і НТШ в Канаді, та д-ра Михайла Кушніра, голови Президії д-ра Миколи Климишина з Детройту і секретаря п-і Валентини Юрченко.

Про перший рік праці законстиуйованої ДУК у Америці звітували: голова Крайової Управи ред. Л. Полтава, містоголова Жлан Ласовський, секретар Алла Давиденко. Членство АДУК у Америці зросло до 148 осіб, а під час З'їзду прийнято ще три нові члени: Василя Харука, який має найповніші збірки українських поштових значків, грошей, наліпок, упівських видань, відзнак тощо, Марата Юсима — донедавна режисера українських театрів у Києві, Віталія Лехтера — молодого журналіста, який прибув рік тому з Буковини, випускника Чернівецького університету. Про різноманітну культурну діяльність звітували на З'їзді голова Відділу АДУК у Північному Ню Джерзі інж. Любомир Калинич, голова Відділу в Ню Йорку реж. Михайло Яблонський, від членів АДУК у Йонкерсі виступав Дмитро Мотрук, про діяльність Відділу звітував, у відсутності не здужого голови Ярослава Тарнавського, М. Климишин; зачитано письмові звіти голови Відділу АДУК у Піттсбургу ред. Павла Маренця, голови Представництва АДУК на далекий Захід ЗСА ред. Анатоля Демуса; про діяльність членів АДУК у Вашінгтоні, Д. К., доповідав д-р М. Кушнір, про активність членства АДУК у Чікаго письмово поінформував письменник Степан Любомирський-Рихтицький. Не були зас-

(Закінчення на стор. 4-ій)

ЮВІЛЕЙНИЙ БЕНКЕТ ОЖ ОЧСУ В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. — З нагоди 10-річчя Відділу Об'єднання Жінок ОЧСУ тут в неділю, 16-го жовтня ц. р. о год. 2-ій по полудні у великій залі ОУВФ при 136 2-га евеню, відбудеться ювілейний бенкет з мистецькою програмою, в якій візьмуть участь письменниця Алла Коссовська-Давиденко, співачка солістка Зеновія Баврищко-Бундзяк при фортепіяновому супроводі маестра Володимира Гентіша, гумористка пані Климовська-Язиничська з Філядельфії, дівочий хор Осередку СУМА в Ню Йорку „Жайворонки" і тріо бандуристів Давидевих. Головну доповідь на бенкеті виголосить голова ОЖ ОЧСУ мгр Уляна Целевич.

АКАДЕМІЯ В ПАССЕЙКУ

Пассейк, Н. Дж. — Заходами Святочного Комітету, який діє під патронатом Відділу УККА тут в неділю, 16-го жовтня ц. р. о год. 4.30 по полудні в залі Української Централі, 240 Говп евеню, відбудеться Академія для відзначення 60-річчя Української Національної Революції і 35-річчя Української Повстанської Армії. У програмі: Апель комбатантських організацій, вступне слово — д-р М. Бих, святочна промова — пор. Лев Футала, хор „Прометей" з Філядельфії під диригентурою М. Длябоги і акомпаніямент Г. Мазурок, пластовий співочий гурток „Кобза" — диригент А. Фармига, оркестра ОСУМА — диригент О. Головацький і декляматор сумівець Б. Баран. Напередодні Академії в українських церквах будуть відправлені Служби Божі в намірені українського народу.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли, незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Заслужена нагорода

Норвезький Нобелівський Комітет кілька днів тому поінформував, що Нобелівську Нагороду Миру за 1977-ий рік признано організації Міжнародна Амнестія, яка виступає в обороні прав людини, зокрема політичних в'язнів, по цілому світі. Міжнародна Амнестія вповні заслужила на признання їй цієї Нагороди Миру, бо, як відмітив Нобелівський Комітет, „її заходи в обороні гідности людини проти насильства і поневолення доказали, що підставою світового миру мусить бути справедливість для всіх людей".

І дійсно, як може одна держава, наприклад ЗСА, довіряти іншій, наприклад Совєтському Союзові, в питаннях взаємного роззброєння, торговельних зв'язків тощо, якщо американський уряд постійно бачить, що совєтські власті на кожному кроці порушують всі підставові права людини: політичні, національні, релігійні та загальнолюдські. Світовий мир може запевнити тільки взаємне довір'я, а недовір'я спричинює ворожнечу, яка може довести до воєнних конфліктів.

Міжнародна Амнестія, яка розпочала свою діяльність 16 років тому поміщенням статті в британській газеті „Ди Обсервер", в якій закликала до міжнародного зусилля в обороні прав людини, тепер має понад 100,000 членів у 107-ох країнах, тобто, є найбільшою організацією цього роду в світі. Проте, хоча Міжнародна Амнестія протягом тих років зросла з маленької групи людей до великої і впливової організації, то її цілі і методи діяння, накреслені в згаданій статті 16 років тому, не змінилися. Автор статті, адвокат Пітер Бененсон, тоді писав: „Натиск опінії сто років тому довів до емансипації невільників. Тепер ми мусимо домагатися такої самої свободи для ума людини, яку вона раніше вибroom для свого тіла".

Сьогодні Міжнародна Амнестія — яка виступає в обороні прав людини у всіх країнах світу, не зважаючи на те, чи в тих країнах при владі є демократичні уряди, чи диктатури лівого або правого напряму, далі застосовує методу натиску публічної опінії на ті уряди. Засипаючи ті уряди масовою кількістю листів в справі даного політичного в'язня, якого Міжнародна Амнестія „адоптувала", організація старається довести до його звільнення, або принаймні до полегшення його долі. Міжнародна Амнестія теж видає регулярні звіти про порушення людських прав в різних державах, що також має на меті мобілізувати світову опінію в обороні тих прав. Як відомо, Міжнародна Амнестія була посередником у виміні совєтського політв'язня Владіміра Буковського за лідера комуністичної партії Чіле, Луїза Корвальяна, а між „адоптованими" Амнестією політичними в'язнями у Совєтському Союзі находяться українці Валентин Мороз, Вячеслав Чорновіл і Оксана Попович.

Речники Міжнародної Амнестії інформують, що протягом останніх 7-ох років та організація займала голос відносно справ 15,000 тисяч політв'язнів у різних країнах, половина з яких остаточно опинилася на волі.

Очевидно, що не тільки Міжнародна Амнестія, а багато інших організацій ведуть наполегливу діяльність в обороні прав людини в усіх державах світу і їх акції теж спричинюються до звільнення чи полегшення долі політв'язнів. Зрозуміло, що ці акції головним чином стосуються „в'язнів совісти" у комуністичних державах, зокрема у Совєтському Союзі, бо там найбільше тих в'язнів і комуністичні власті є найбільшими порушниками всіх основних прав людини і хоча цьогорічну Нобелівську Нагороду Миру признано організації Міжнародна Амнестія, то в дійсності цим актом були відзначені і вшановані всі організації і установи та навіть поодинокі особи, які активно виступають в обороні прав людини.

Можна тільки прилучитися до голосу екзекутивного директора американського відділу Міжнародної Амнестії, Дейвида Гока, який сказав, що хоча його організація „зворушена признанням Нобелівської Нагороди", то не буде дійсно „радіти і святкувати, аж поки вже не буде тортур і звірства, що їх тепер поповняють уряди в різних частинах світу."

Володимир Мацьків

БУДУЙМО НАШУ МАЙБУТНІСТЬ

Історія народів, яка існує тисячі років, учить нас, що нарід, який не хоче марно загинути, мусить не тільки оборонятись від ,,добрих сусідів'', що хотіли б його поневолити, а з часом зовсім зліквідувати в свою користь, але також думати про свою майбутність, укладати відповідні пляни та їх реалізувати.

Дуже важливою справою, яка децидує про дальшу долю народу чи спільноти — це виховання молодого покоління. Тому на цю справу треба звертати якнайбільшу увагу усім членам народу, а в першу чергу провідним чинникам, бо від виховання залежатиме дальша судьба нашого народу та нашої спільноти. Тому не диво, що між нашими людьми постає вже на цю тему дуже переконлива приповідка, яка каже: Наша майбутність буде така, якими будуть наші діти, а діти будуть такими якими ми їх виховаємо.

Мусимо одначе признати, що справа виховання наших дітей в тутешніх, теперішніх обставинах не належить до легких. Це тим більше, що велика частина батьків, які мають молодших дітей, виховувались теж в тутешніх обставинах, поза рідною землею і їм важко зрозуміти всі ті трудноші, які батькам, виховникам і вчителям треба розпізнавати та їм протидіяти. А тих труднощів немало: тиск чужого середовища, чужої мови, звичаїв, національних ідеологій чужих нам націй, не все і не всюди належно виховане середовище під релігійно-моральним оглядом і не всюди належно забезпечене відповідне виховання нашим дітям у наших суспільних та церковних чинників, невідповідні фільми, телевізія та немало інших — дуже сильно діють на недосвідчених ще наших дітей. Часто бачимо і серед наших дітей непошанування батьків, старших людей, церковних та народних провідників і т.п.

Знаємо чейже, що наша молодь щораз виразніше відрікається рідної мови, щораз менше цікавиться рідними справами, щораз менше читає рідну книжку та не все бере участь в громадському житті, а щораз частіше одружується з чужонаціональними партнерами та тим самим відходить від своєї нації.

Усім тим небажаним впливам та небажаній поведінці нашого молодого покоління мусимо протидіяти, не самими словами, але розумними протизаходами та діями.

Першим, найважливішим і найбільш відповідальним чинником у вихованні дітей і молоді були, є і все будуть батьки. Одначе, так буває, що не всі батьки належно розуміють свої обов'язки і не все можуть всі свої обов'язки так виконувати, як цього вимагає правильне і гідне виховання власних дітей. Дуже важливим чинником у вихованні є рідні школи та церковні провідники. Одначе так складається, що не всі вони і не все належно розуміють свою ролю та не все приготовані до солідного виконування своєї повинности та своїх обов'язків. Тому їм треба допомагати у розумінні їх обов'язку.

Заходить важке питання, хто і як може і повинен допомагати батькам, вчителям та духовенству у вихованні нашого молодого покоління, щоб вони сповняли свої обов'язки так, як повинні, та щоб тим самим число нашої спільноти не зменшувалось з кожним роком, а росло і розвивалось та щоб стало гідним прикладом для інших, як жити і поступати, щоб не зникнути з лиця землі в якомусь ,,перетоплюючому глечику''.

Делегати Світових Конгресів Вільних Українців, головно ті, що обговорювали виховні справи, досконало все це знали і розуміли. Ухвалюючи повно всіляких резолюцій, схвалили теж, що конечно потрібно видавати виховний журнал, який вміло редагований, допомагав би батькам, вчителям та всім іншим виховникам у їх важкій та відповідальній праці. На жаль, на словах закінчилося, бо досі не було таких, щоб ці резолюції зреалізували і тим самим виховний журнал до сьогодні не побачив денного світла.

Виховний журнал містив би поради для батьків, вчителів та всіх інших виховників. У ньому можна б обговорювати окремі трудноші, з якими зустрічаються батьки та виховники і містити дані про різні досвіди людей, які ці трудноші зуміли перемогти. Такий журнал був би допоміжним чинником виховних організацій молоді.

Він дуже причинився б до поборювання різних труднощів на виховному полі усім нашим провідним чинникам та тим самим допомагав би нашій спільноті зберігати своє ,,Я'' та стати на сторожі наших національних, релігійних, суспільних та громадських властивостей. Коротко, виховний журнал в дуже великій мірі причинився б до зберігання нашої спільноти, яку доля приневолила опустити рідну землю і яка живе в розсіянні у всіх частинах світу. Виховний журнал, добре і мудро редагований, не міг би бути без впливу на наших рідних, що живуть у московській неволі, на рідних землях.

Тому вже найвищий час, щоб про цю так важливу справу подумали ті наші чинники, що їх поставлено у проводі нашої спільноти і які одержують на це потрібні фонди.

Міжпартійні дискусії та непорозуміння, про які часто читаємо в нашій пресі, не врятують наших дітей та не збудують світлої майбутности для нашого народу. Але може збудувати її спільна й добре продумана праця, яку треба конечно уплянувати і наполегливо її виконувати.

Виховний журнал може і повинен бути одним з тих важливих чинників, які причинилися б до продовження нашого життя поза рідною землею, бо як сказав один з провідних людей: ,,Упасти може і великий нарід, але загинути — тільки нікчемний''. Сподіваюся, що ніхто з нас не хотів би, щоб нас зарахували до нікчемних народів.

М. Лотоцький

ВІД АТЕЇЗМУ ДО БОГА

Філядельфійський тижневик ,,Jewish Exponent" (з 23. вересня) помістив на своїх сторінках дуже довгий репортаж про життя й артистичні успіхи жидівки Аліди Круміної, яка жила весь час у Москві, там ходила до школи, там одружилася.

Аліда народилася 1941-го року, коли її батько був зліквідований під час одної із Сталінових чисток. Вона дві сестри, мама й тета жили в колективному помешканні з кількома іншими родинами. Всі користувалися одною кухнею і ванною, але її родина мала досить велику кімнату. Ще й нині пам'ятає, що як ще була дитиною, то одна жидівська 5-членна родина жила в кімнатці величиною лазнички й то в підвалі. В школі діти прозивали якихось дітей словами ,,паршиві жиди'', але тоді вона не розуміла того. Всі члени її родини були зовсім атеїстичні, етнічні різниці не мали ніякого значення для неї. Вже як ходила до школи, багато займалася малярством. Їй пощастило студіювати в московській Академії модних десенів. Робила там артистичні десені з текстильних матеріялів, училась там малювати й рисувати, одначе треба було придержуватися соціяльного реалізму. Опісля ще п'ять років студіювала сцену, кінематографію, театральні декорації, десені костюмів, як теж укладування фільмових трюків. Як скінчила навчання з відзначенням, відіслали її до московської Театральної Академії і до балету Малесдина, щоб працювала як пляновик кінематографії для трьох показових фільмів і для спорядження костюмів для коло 20 драм, балетів і опер, що їх все ще показують у СССР. І все ще ходила до школи ніччю й одержала другий науковий університетський ступінь Її малюнки, маски, костюми, театральні декорації показували на виставках СССР.

Фільмовик директор Ігор Дімент, жид з походження (який тепер живе в Каліфорнії) пробудив у неї зацікавлення для релігійних і експериментальних десенів. ,,Моє поняття про Бога стало дуже містичне, я над усе зацікавилася юдаїзмом. Ходила до синагоги і відчувала глибоку спорідненість з людьми довкола мене, полюбила жінок, що сиділи окремо від чоловіків, і стала молитися перший раз у моєму житті. То був чудовий час для роздумувань над самою собою''. Тепер стала малювати й робити десені в абстрактній формі, зовсім інакше, ніж її вчили в школах. Її світогляд ширшав і мінявся, а це відбивалося на її артистичних працях. ,,Коли Ігор Дімент змінив зовсім мій напрямок малювання, він розбудив також багато питань у моїй душі. Я стала думати про Бога й життя і скоро відчувала сильно, що хотіла бути жидівкою, бажала мати Бога в моїй душі. І так я стала жидівкою, а це є дуже суцільна частина мого життя.

Тепер кожний її малюнок має в собі релігійні символи. Так, напр., ,,талеси'' граціозно попереплетені в малюнку ,,Молитва''; на образі ,,Родина'' зображений батько з менорою на шапці й діти, що на підлозі розглядають якийсь образок ,,Свічки спогадів'', повні релігійних символів. ,,Спогади'', це образ скарикатурованої пари, що живе собі полегеньки, а весь образ засіяний жидівськими зорями. Круміна була одружена зі совєтським жидом і має дочку Олену. Розуміла, що не може далі малювати так, як у СССР вимагають, тому її мрією було виемігрувати з СССР. Коли ж розвелася зі своїм чоловіком тому три роки, старалася здійснити цю мрію. Приїхала до ЗСА тому півтора року й живе у Філядельфії. Одначе, все таки почувається тут еміґранткою й відчуває, що люди не дуже то приязні до неї. ,,Те, що я тепер жидівка, — так кінчала свою розповідь Круміна — скріпляє мій світогляд і вже ніколи не буду малювати інакших малюнків''.

МУЗИЧНЕ МАТІНЕ

(ОП) — Згідно інформацій отриманих від управи 72-го Відділу СУА у Ню Йорку традиційний концерт молодих талантів ,,Музичне Матіне'' відбудеться дн. 13 листопада (неділя) о год. 3 по п. в Українському Інституті Америки, 1 Іст. 79 вул. у Ню Йорку. У склад комітету для влаштування цього приємного вечора увійшли п. п. О. Процюк, К. Козуляк, М. Боднар і А. Безко.

ЗБІРНИК ПРО ОЛЕНУ ТЕЛІГУ

Олена Теліга. Збірник. Редакція і примітки О. Жданович. Детройт- Ню Йорк-Париж. Український Золотий Хрест у ЗСА, 1977.

Життя її вклалося у 35 років. Народилася 1907, загинула 1942 р. За її життя не була опублікована ані одна окрема книжка її поезії чи прозових творів. Перебула, — вже у дорослому віці, — кілька зигзагів, між ними — пізнє національне усвідомлення, захоплення націоналізмом і, в середовищі ОУН, перехід від однієї до іншої групи. Її особисті папери втрачені, поезій не відшукається, могили її немає. Одначе стала ,,прапором духа'' багатьом мистцям слова і мистцям чину.

У 25-річчя її смерти вийшла найбільша з дотеперішніх публікація (біля 500 стор.) про О. Телігу — збірка її творів і статтей про неї. Ця найповніша книга все таки не є найповніша, бо не тільки не можна відшукати частини її неопублікованих творів, але не вдасться скласти й подрібного її життєпису із-за, переважно трагічної, смерти осіб з її найближчого оточення.

Збірник розпочинається творами Теліги — її поезіями (стор. 11-53), прозою та публіцистикою (59-152). Ці розділи, як і усі наступні, супроводяться подрібними ,,Примітками'' редактора Збірника, що в окремих гаслах розростаються у студії — ключ до тексту Теліги.

Вміщені у Збірнику поезії були публіковані за життя поетки. Упорядникові не повелося відшукати недрукованих віршів, що зникли, сконфісковані у Києві 1942 року. Упорядник Збірника припускає, що таких недрукованих поезій було ,,якийсь десяток''. Величезна втрата, якщо пригадати, що поезій збережених і вміщених у книзі є лише 36.

Вартісний матеріял для пізнання світоглядово-мистецьких позицій Теліги творять її статті, доповіді, рецензії і листування (у підвідділі ,,Проза і листування''). Поезії О. Теліги збігаються з мистецькими й політичними прямуваннями окремих груп, що у 1930-их роках викристалізувались на Західньо-українських землях і в Чехії. Наголошування героїчного у житті, ствердження примату волі, деградування практичної праці, шукання мужніх провідників серед історичних постатей України і серед тогочасних вождів Західньої Европи, — усе це будо співзвучне ідеології ОУН і літературних середовищ ,,Вісника'' і пражан. Зокрема відгуки на розходження у лоні ОУН цінні історикові політичних течій під час Другої світової війни. Не менш джерельні статті й листи Теліги з київської доби — як редакторки ,,Літаврів'' і голови Спілки Письменників.

Дбайливо упорядкована друга частина Збірника, де вміщено статті, спогади і навіть літературні твори про Телігу (двадцять вісім авторів). Ця частина розпочинається двома біографічними нарисами О. Ждановича, що, на тлі життєпису, характеризують поетичну і публіцистичну спадщину Теліги. Один з нарисів, ,,На зов Києва'', має 50 сторінок.

У наступному розділі, ,,Літературно-критичні оцінки'', поруч із інформативними, вміщено й літературознавчі фахові огляди. Між ними — витонченого викладу статті В. Державина, Гр. Шевчука, Б. Бойчука і Б. Рубчака. Їхні есеї, перероставчи рамки оцінки творчости поетки, торкаються поетичних жанрів взагалі й жіночої творчости зокрема.

Книга завершується бібліографією, що охоплює понад 70 позицій, майже повний перелік статтей про і видань творів Теліги.

Така побудова Збірника робить його доступним для читачів найрізніших зацікавлень, тож забезпечує йому належне поширення.

У спогадах, статтях, листуванні, примітках вкраплені подробиці про багатьох осіб, між ними й визначних діячів тридцятих і сорокових років. Уточнено історичні події, закріплено побут деяких середовищ політичної еміґрації, як Подєбради, Прага, Краків і Варшава. Нашкіцовані Олег Ольжич, Самійло Підгірський, Максим Грива, Сергій Кушніренко, Ніна Голубець, Василь Куриленко й ін. Найповніші, зрозуміло, інформації про родину Шовгеневих (Олена Теліга з дому Шовгенівна), та про Михайла, чоловіка Олени.

Редактор і видавці Збірника осягнули більше, аніж заплянували. Мета була вшанувати талановиту поетку і жінку, що стала ,,навіки українською національною героїнею''. А виконалося — також і про романтику у житті, про ,,Вікна нарозтіж'' (за заголовком Теліги). Створено опоетозований, романтичний образ людини, що вміла не тільки йти ,,крізь всі зневаги'', не тільки осягнути виплекану мрію — ціною смерти в обледенілому Києві, але й вміла ,,махнуть рукою, розіллять вино'' та ,,радість давати і сміх''.

Жіноча радість, радування життям, туга за кимось сильним, прагнення чину — у всіх поезіях Теліги. Про це саме, хоч і менш переконливо, у її статтях і доповідях.

Про неї — у збірнику — розповідають, іноді з невідкличними неточностями, її друзі і знайомі. Між ними таки їй близькі як

(Закінчення на ст. 3-ій)

Мирослав Семчишин

ТРИВОЖНЕ МАЙБУТНЄ УКРАЇНСЬКОГО ШКІЛЬНИЦТВА В АМЕРИЦІ

(4)

У цьому ж 66-му році на З'їзді делеґатів Шкільної Ради у резолюціях знову видвигнено справу першого і головного імперативу: плекання рідної мови, рідної культури, зберігання національних і державницьких ідеалів, а все це може дати тільки українська школа. Там же заклик до українського духовенства і до керівних органів УККА до співпраці зі школами, бо досі УККА в цій справі нічого не зробив. В 1968 р. розвинулась дискусія над потребою перевірки і зміни шкільних програм, які в останніх 5-ох роках таки перевірено і дещо змінено, а в 1972 р. шкільний сектор СКВОР поставив на обговорення проблему координації українського шкільництва, встановлення єдиного національно-духового профілю абсольвента українознавчих шкіл, єдиної програми та уніфікації шкільної системи та підручників.

Зі замітніших голосів у цій справі за останні роки треба згадати виступ молодої діячки на цьому відтинку п-ні Христі Кульчицької, яка у 1972 р. на пленумі ХІ-го Конгресу УККА виступила з доповіддю і авторитетно ствердила, що на всю нашу спільноту в Америці (приймім тільки число 500 тисяч а не мільйон чи більше) у всіх наших школах, на всіх курсах, у всіх організаціях, союзах ітп. всього 20,000 молоді. А де ж решта, отих мінімальних 10% від загального числа 500 тисяч, тобто очікуваних 50,000?

У вересні ц.р. інша дослідниця проблем нашого шкільництва д-р Леся Ткач заторкнула на сторінках „Свободи" цілу низку шкільних болячок, стараючись при цьому подати не тільки діягнозу, але і деякі рецепти на нашу застарілу недугу, яка загрожує нам духовою смертю. Ще і ще раз до цього ж самого питання звертається цитована уже нами п-ні проф. І. Пеленська (,,На старі теми'', „Свобода" за 5-го жовтня 1976 р.). А на закінчення цього розділу даймо слово Раді Української Школи при Консисторії Української Грекоправславної Церкви у Канаді, яка з нагоди нового шкільного року у вересні 1976 видала до священиків, місцевих шкільних комітетів та усього громадянства Заклик „За реорганізацію Рідних Шкіл", у якому м. і. читаємо:

> ,,Статистика Рідних Шкіл показує, що в деяких більших громадах, де ще недавно, два-три роки тому, була там гарна Рідна Школа, сьогодні її там немає. На питання, чому немає школи, відповідають, що діти їх громади вчащають на науку української мови в державній школі. Чи це для Вас і взагалі для нашої Церкви є вистачаючим? Наука дітей наших громадян української мови в державній школі не звільняє нас з обов'язків провадити Рідну Школу і в ній дбати про виховання наших дітей. У нас багато батьків не говорять дома по-українському, а бажає, щоби їхні діти вчилися поруч рідної мови багато іншого, що може дати Рідна Школа. Для успішного виконання завдань наших Рідних Шкіл шукаймо способів, як їх реорганізувати. А дальше стараймося в кожній найменшій місцевості українського поселення закладати Рідні Школи, Курси Українознавства, Суботні Школи, навчання релігії українською мовою. Українська мова, мова серця і душі, мова пісні, стає мовою міжнародною для всіх українців, поселених у різних країнах континентів. Тільки українською мовою можуть порозумітися українці, що поселилися в европейских країнах, в Америці, Канаді, Венесуелі і т.д. А вже що найважливіше, тільки українською мовою поселені в різних країнах можуть порозумітися, виявити свої думки і почування з братами і сестрами, своїми рідними і знайомими, українськими науковцями, мистцями, робітниками і селянами, що проживають в Україні. Коротко сказавши-тільки українською мовою можна прозумітися з українським народом і зрозуміти його думки і бажання. На питання: чи нам потрібно знати українську мову? — відповідаємо: потрібно, щоби духово бути з народом, та щоби бути повноцінною українською людиною з українським національним світоглядом та з українськими християнськими етично-моральними засадами"...

Ось тільки один і то дуже важливий аспект справи, для чого потрібні українознавчі школи, чи Рідні Школи, навіть у Канаді, де у великій скількості державних (прилюдних) шкіл заведено обов'язкове навчання української мови, а проте ієрархія Української Грекоправославної Церкви в Канаді б'є у дзвін тривоги, що поволі зникає там довгими роками практикована система рідних українських шкіл...

V. В чому корінь лиха?

Усі ці заторкнені вище справи, отже і поважне зменшення кількости учнів в українознавчих школах, і скількости шкіл, не кажучи вже про українську мову, якою нове покоління не хоче говорити або дуже нерадо користується нею, ставлять нас перед серйозним питанням: в чому корінь лиха і як з ним нам усім боротися? На цю тему можна б написати цілу студію. Ми обмежимось тільки до діягнози, поставленої нашою педагогічною пресою, зокрема офіціозом Шкільної Ради УККА „Рідна Школа", з якої зацитуємо три найбільш знаменні голоси: Ще у квітні 72 р. тодішній голова Шкільної Ради д-р Е. Жарський у статті „Де наші родини"? (цитую в скороченні) — писав:

> Українська громада з непокоєм постійно питає: „Де наші діти?" Та мало хто на всю ширину ставить не менш важливе питання „Де наші родини"? Чи сповняють вони як слід свою виховну ролю в нових обставинах?
>
> Сучасна родина перестає бути споєною з собою сердечними і сильними вузлами групою. Ранішого типу родину замінює родина консумпційного типу... У висліді — сучасній родині не достає спільних контактів. Родинний дім є місцем сну, відпочинку, споживання їжі для групи людей, що хоч є собі дуже близькі, проте кожний з них має свої власні справи. Сучасна родина замикається у межах двох поколінь; залишились тільки спорадичні контакти з дідами, що живуть окремо. Сучасна родина зменшилась теж числом дітей. Вдержання домашнього вогнища і виховання дітей перестало бути єдиною метою, що присвічує батькам. Мати вибирає радше професійну працю ніж ведення традиційного домашнього господарства. У висліді приходить до неспоєности між членами родини, до недостачі духових наближень, до занику традицій родинного життя до швидкого усамостійнення дітей. Давніше родинне життя спиралось на авторитеті батька. Сьогодні цей авторитет не тільки змалів, але багато справ вихознулось з-під його рук"...

Для нас важливе те, що така саме природа родинного життя і такі саме внутрі родинні відносини мають великий вплив саме на формування душі дитини і на її таке чи інше ставлення до українства взагалі та його найважливішого викладника — української школи.

У січневому числі 1976 р. „Рідна Школа" пригадує у вступній статті виступ цитованої уже нами п-ні Христі Кульчицької на форумі ХІ-го Конґресу УККА, у якому, ще тому чотири роки вона м. і. ствердила:

> ,,Для нас українців школи українознавства мусять бути чинником дії. Наше суспільство мусить отворити очі і подивитися на завтрішній день нашого буття. Ми мусимо прийняти до відома великий занепад активности і дій українського суспільства, від якого українське шкільництво є залежне і проти цього занепаду спільно боротися. Одначе ми боїмося бачити власні помилки, бо це нам дає справжній вимираючий образ! А ми не хочемо його змінити. А на цьому терпить українська дитина-майбутній член нашого суспільства.
>
> Країна нашого поселення зробила з нас рабів матеріяльного добробуту, а ідею ідентичности бере з собою кожний доляр. Молоді батьки душаться у добробуті, українські Церкви не мають припливу, а наші провідні одиниці витрачають свою енергію і громадський гріш на тзв. зовнішню політичну репрезентацію. А чи ви шановні пані і панове подумали над тим, кого ми будемо репрезентувати за недалеких десять років!"

[Продовження буде]

ЗБІРНИК ПРО ОЛЕНУ ТЕЛІГУ

(Закінчення зі ст. 2-ої)

Улас Самчук і Олег Штуль.

Такі свідки її юнацтва і подружнього життя, як Марія Донцова і Галина Дащенко; такі спостережливі, як Ірина Падох, Зоя Плітас й інші. Особливо авторитетні інформації М. Мухина та М. Гикавого.

Упорядник вишукував ці матеріяли з майже неосягальних нині журналів і часописів, що виходили у 1940-их роках („Наша пошта'', Гайденав, 1946; „Сучасник'', Ульм, 1948; „Наш клич'', Буенос Айрес, 1949; „Неділя'', Ашаффенбург, 1946 й ін.). Окремих публікацій про Телігу також вже нелегко роздобути, а між ними є „Поетка вогненних меж — Олена Теліга'' Дмитра Донцова (Торонто, 1953) та „Прапори духа; життя і творчість Олени Теліги'' (зредагував О. Жданович, Буенос Айрес, 1949).

Корисно вирізняється Збірник і зовнішнім оформленням: тверда обкладинка, дбайливе зшиття, пильна корекча. Ці якости одначе не змушують погодитися з поважним недоглядом — невиготовленням покажчика.

І. К-ий

Редакційна Колеґія КУК для зорово — слухових матеріялів відбула перше засідання

Вінніпеґ (КУК) — За фінансовою допомогою Міністерства багатокультурности в Оттаві і при тісній співпраці з Департаментами Освіти провінцій: Альберти, Саскачевану і Манітоби, Централя КУК перебрала відповідальність за переведення протягом найближчих 3-ох років повної перевірки і усучаснення першої частини виданих Ценралею КУК ще в 1969 році зорово-слухових матеріялів для навчання української мови в клясах 7, 8 і 9 державних шкіл Канади.

В тій справі відбулося у Вінніпеґу 30 вересня 1977 р. перше засідання Міжпровінційної Редакційної Колеґії, в якому взяли участь: д-р Б. Білаш — предсідник, пані С. Юрківська — автор, пані В. Марчук — спеціяліст, П. Куць — ілюстратор, і представники Департаментів освіти: В. А. Лазарук — Едмонтон, Ю. Г. Жеребецький — Саскатун і Є. Юзвишин — Вінніпеґ. Від Централі КУК приймали участь: президент д-р С. Радчук і екзекутивний директор д-р С. Яр. Кальба.

Нова професійна сила

Вартість кожної національної групи, зокрема в ЗСА, заключається в кількості професійних, наукових і мистецьких одиниць, як також потенційних працівників пера. Чим більше таких одиниць у якійсь етнічній групі, тим більшою вона втішається пошаною, тим більший збуджує до себе респект.

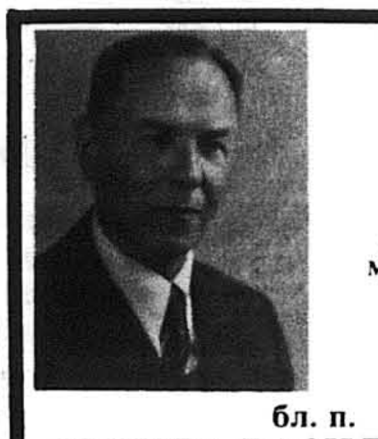
Д-р Мстислав А. Петик

Сьогодні нам приємно представити читачам нову професійну силу, українця д-ра Мстислава Андрія Петика, уродженця підкарпатського міста Калуша, Станіславської (Іванофранківської) області.

Університетські студії він закінчив із „кум лявде'' у Лос Анджелесі, Каліфорнія (UCLA 1967 р. Ступінь магістра з психології одержав у Темпл університеті 1970 р. Від того часу працює як клінічний психолог у денному Психіятричному шпиталі Джефферсон університету у Філядельфії. Є членом Товариства Американських Психологів.

У червні 1977 р. Мстислав Андрій Петик одержав науковий ступінь доктора психології на Ратґерському університеті в Ню Бронсвіку, Н. Дж. Небавом після цього д-р Мстислав А. Петик стає членом факультету Медичної школи Джефферсон-університету як інструктор Психіятричного відділу й одержує приватну медичну практику в Джефферсон-шпиталі.

Д-р Мстислав Андрій Петик, колишній відомий нам усім дуже активний пластун, є членом українських студентських організацій. Одружений, має двоє дітей — 5-річного сина і недавно народжену донечку; всі вони є членами УНСоюзу. Родина живе в околиці Вілянова.

В П'ЯТУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ ПЕРЕД ГОСПОДА, МОГО МУЖА

бл. п.

ДМИТРА ВАСИЛЬКЕВИЧА

яка то річниця припадає 28-го жовтня 1977 р.

будуть відправлені

ЗАУПОКІЙНІ СВЯТІ ЛІТУРГІЇ

Дня 28 жовтня 1977 р., о год. 7-ій рано, в укр. кат. церкві Непор. Зачаття в Детройті;

Дня 28-го жовтня 1977 р., о год. 7:30 веч., в кат. катедрі св. Володимира й Ольги, Вінніпеґ, Канада;

Дня 28-го жовтня 1977 р., в Римі, відправить о. д-р Любомир Гузар;

Дня 30 жовтня 1977 р., о год. 10-ій, в греко-кат. церкві Пресв. Покрови в Герменіс.

Про ласкаві молитви за душу Покійного просять Родину, Приятелів і Знайомих — опечалені:

ДРУЖИНА
ДОЧКА з Родиною
і два СИНИ з їх Родинами

ПОДЯКА

Цією дорогою складаємо щиру подяку

д-рові РОМАНОВІ КРАВЧУКОВІ

та

д-рові ЯРЕМІ ДУБИКОВІ

за дбайливу лікарську опіку під час народин нашого сина.

ЛІДА та ІГОР ДЛЯБОГА

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу
ПЕРТ АМБОЙСЬКОЇ ОКРУГИ

повідомляє, що

ОРГАНІЗАЦІЙНІ НАРАДИ ОКРУГИ

відбудуться

в неділю, 23 жовтня 1977 р., о год. 2:30 по пол
в залі Українського Народного Дому
при 766 Стейт вул., Перт Амбой, Н. Дж.

ПОРЯДОК НАРАД:

1. Відкриття.
2. Звідомлення з праці Округи.
3. Обговорення передконвенційної організаційної кампанії, метою якої є придбати 2,500 членів до кінця року.
4. Справа неактивних Відділів.
5. Внески і запити.
6. Закриття нарад.

До участі в нарадах запрошується всіх членів Управ і делеґатів останньої Конвенції слідуючих Відділів УНСоюзу:

104, 155, 168, 209, 312, 332, 342, 344, 349, 353 і 372

Також запрошується до участі в нарадах членів УНСоюзу.

В нарадах візьмуть участь:

Йосип Лисогір, *головний предсідник УНС*
Василь Оріховський, *обласний організатор*

ЗА ОКРУЖНУ УПРАВУ:

Преосвященний Архиєпископ Марко
почесний голова

Корнило Галушка *голова* — **Іван Бабин** *касир*

Дарія Оріховська — *секретар*

61-ий Відділ Союзу Українок Америки

ввічливо запрошує Вас з Родиною на

ВЕЧІР із МАЕСТРОМ ЯКОВОМ ГНІЗДОВСЬКИМ

22-го жовтня 1977 р.

ВИСТАВКА КАРТИН — 7:00 ПРОГРАМА — 8:00

У церковній залі св. Івана Хрестителя
при Рт. 10 і Джефферсон Рд., ВИППАНІ, Н. Дж.

В програмі доповідь, висвітлення фільму, товариська зустріч при каві і солодкім.

Вступ: $3.00 Студенти: $2.00

Увага! ЧІКАҐО і ОКОЛИЦЯ! Увага!

Український Золотий Хрест
12-ий Відділ у Чікаґо, Ілл.

щиро запрошує усе Українське Громадянство на

ОСІННІЙ ЯРМАРОК

який відбудеться

в залі „Левів", 2353 В. Чікаґо Авеню, Чікаґо. Ілл.

в днях:

субота, 22 жовтня 1977 р., від год. 10 рано — 5 веч.;
неділя, 23 жовтня 1977 р., від год. 10 рано — 4 веч.

Продажа: картин знаних українських мистців, вишивки, кераміки та інших мистецьких виробів.
Виграші • Кава • Солодке
Вступ вільний.

---

79 Відділ СУА в Бостоні, Масс.

влаштовує

ВИСТАВКУ КАРТИН
ЯКОВА ГНІЗДОВСЬКОГО

в неділю, 16 жовтня ц. р., від год. 11-3 по пол. в домі парафії української католицької церкви Царя Христа в Джемейка Плейн

Замість квітів на свіжу могилу Дорогого і Незабутнього Друга

св. п. ред. Юліяна Тарновича-Бескида

$25.00 на Патріярший Фонд Т-ва Св. Софія

складають

Марія і д-р Михайло ЛОГАЗИ

Замість квітів на свіжу могилу

бл. п. Теодосія Стельмаха

складають 25.00 долярів на Св. Софію — Патріярший Фонд

Балтімор, Мд. Михайло і Анна ЗАХАРКІВ

Замість квітів на могилу

св. п. д-ра Миколи Яківчик

складаємо 25.00 долярів на НТШ у Сарселі.

Орися і Микола ГНАТЧУК

Замість квітів на могилу

св. п. Дмитра Левчука

складаємо 25.00 долярів на НТШ у Сарселі.

Орися і Микола ГНАТЧУК

Замість квітів на свіжу могилу Дорогої

бл. п. Анастасії Корчмарик

30.00 долярів на Патріярший Фонд УКПЦеркви

зложили

Квітка СТЕЦЮК і
Юрко СТЕЦЮК з Родиною

Замість квітів на могилу

св. п. Олі Решитило

складаємо на НТШ у Сарселі:

Микола і Орися ГНАТЧУК	$25.00
Тарас і Меліта ГНАТЧУК	25.00
Всеволод і Христина ГНАТЧУК	25.00

В пам'ять Дорогого Швагра

бл. п. Миколи Черника

складаємо 500.00 долярів на Патріярший Фонд.

Марія і Ярослав ВОЛОШИН

Замість квітів на могилу

св. п. Галі Вонторської

складаємо 35.00 долярів на НТШ у Сарселі.

Орися і Микола ГНАТЧУК

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ нашого Найдорожчого і Невіджалуваного МУЖА і БАТЬКА

бл. п.

ЯРОСЛАВА ЯВОРСЬКОГО

що так несподівано і передчасно осиротив нас буде відправлена

СЛУЖБА БОЖА і ПАНАХИДА

в суботу, 15 жовтня 1977 р., о год. 8 ранку
в церкві св. Івана Хрестителя
при Сенфорд Авеню в Нюарку, Н. Дж.

Кревних, Приятелів та Знайомих про молитви за спокій душі Покійного, в глибокому смутку просять —

дружина — ОСИПА
син — ЮРІЙ з дружиною МАРІЙКОЮ
і син — АЛЕКСАНДЕР

НЕДІЛЯ, 16 ЖОВТНЯ 1977 Год. 5-та по пол.	ФУТБОЛЬНІ ЛІҐОВІ ЗМАГАННЯ	Площа: FARCHER'S GROVE UNION, N.J.

Чорноморська Січ — Raritan S.C.

Склад: Фурман, Ю. Бакун, В. Бакун, Охрименко, Мельник, Колес, Д. Бакун, А. Бакун, Гречний, Денисюк, Р. Фурман, Ганич, Ґродецький, Койл. Менаджер А. Ґбур. Тренер Ігор Чупенко.

18-ий Відділ С.У.А. в Пассейку

запрошує дітей з родинами на велику

Дитячу Маскараду

в неділю 30 жовтня, 1977 р.

год. 3-6 по пол.

в Українській Централі
240 Hope Ave. Passaic N.J.

вступ: $1. діти, $1.50 дорослі • смачний буфет.

в програмі: уривок, вистави „Лис Микита"
гри і забави
змагання для дітей 5-9 років
заняття 2-5 років
* несподіванки * ? Майк ?

інформації: (201) 779-6136

Д-Р МИХАЙЛО ДАНИЛЮК

На медичні Теми

Лікарський довідник.

Книжка у твердій темно-зеленій обгортці із золотими буквами роботи мистця МИХ. МИХАЛЕВИЧА. 336 сторінок.
Ціна 7.00 дол.

SVOBODA
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07303

Мешканців стейту Ню Джерзі зобов'язує 5% стейтового податку

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ

УНСоюзу!

Об'єднання Жінок Оборони Чотирьох Свобід України
Відділ в Ню Йорку

влаштовує

ЮВІЛЕЙНИЙ БЕНКЕТ

з нагоди 10-річчя Відділу

який відбудеться

в неділю, 16 жовтня 1977 р., початок бенкету год. 2-га по пол.
в Домі ОУВФ при 136 Друга Авеню, **Ню Йорк, Н. Й.**

Після бенкету мистецька програма.

У програмі беруть участь: письменниця АЛЛА ДАВИДЕНКО; Бандуристи ДАНИЛІВ; Співачка ЗЕНЯ БУНДЗЯК, акомпаньямент ВОЛОДИМИР ГЕНТІШ; Гумористка КЛИМОВСЬКА-„ЯЗИЧИНСЬКА" з Філядельфії; Хор СУМА „ЖАЙВОРОНКИ".

Головну промову виголосить Мгр УЛЯНА ЦЕЛЕВИЧ, голова ГУ ОЖ ОЧСУ.

Т-во Українських Інженерів Америки
Відділ Ню Джерзі

запрошує Членів і Гостей до участи в

СХОДИНАХ

ЗІ СЛІДУЮЧОЮ ПРОГРАМОЮ:

1. Доповідь д-ра ТАРАСА ШЕҐЕДИНА — „Пошкодження очей у спорті".
2. ГУТІРКА з д-ром ЛЕОНІДОМ ПЛЮЩЕМ, інж. АНДРІЄМ ГРИГОРЕНКОМ і д-ром РОМАНОМ АНДРУШКОВИМ — Ремінісценції про успішну акцію звільнення та русифікації шкіл в Україні.
3. ТОВАРИСЬКИЙ ВЕЧІР при чаю та перекусці.

Час Сходин — **Субота, 15 жовтня 1977 року, год. 8:15 веч.**

Місце — **Заля Української Православної Церкви,** 836 Lyons Avenue, IRVINGTON, N.J.

За Управу Відділу —

інж. ГРИГОР КУЗЬМА, голова

У безмежному горю повідомляємо Рідню, Приятелів і Знайомих, що 7-го жовтня 1977 року, трагічно згинув в Індії на 30-му році життя

бл. п.

ЮРІЙ ЗЕНОН МІШКЕВИЧ

студент медицини в Маніпал, Індія.

ПАНАХИДА відбудеться в четвер, 13-го жовтня 1977 року, о год. 7:30 веч., в похоронному заведенні Музика і син в Чікаго, Ілл.

ПОХОРОН в п'ятницю, 14-го жовтня 1977 року, о год. 10-ій ранку.

У глибокому смутку:

дружина — ТАМАРА з донечкою УЛЯНОЮ
мама — ІРЕНА
тесті — ЛЮБОМИР і АННА КУЗИКИ зі сином ОРЕСТОМ
Ближча і дальша Родина в Чікаго і поза границею

Лікар-офтальмолог і очний хірург

Д-р ЮРІЙ ПОПЕЛЬ

повідомляє, що

крім лікарської практики у Вільмінґтоні (Делевар) ординує у Філядельфії на очному відділі лічниці Темпл Університету.

Приймає пацієнтів виключно в очних недугах для лікування чи хірургії ока за попереднім домовленням.

1301 N. Harrison Street
Wilmington, Del. 19806
Tel. (302) 656-8867

Temple University Hospital
Dept. of Ophthalmology
3401 N. Broad Street
Philadelphia, Pa. 19140
Tel. (215) 221-3185

У НЮ ЙОРКУ ВІДБУВСЯ...

(Закінгення зі стор. 1-ої)

туплені на З'їзді Відділи з Філядельфії та з Боффало, Н. Й.

В обговоренні звітів та з конкретними проєктами для пожвавлення праці виступали у першому й другому днях З'їзду: ред. В. Левенець, мгр Б. Берест, д-р О. Соколишин, інж. Р. Степаняк, Д. Мотрук, письменниця Мирослава Ласовська, проф. С. Вожаківський, ред. Степан Женецький, М. Чорний та ін.

У вечірніх годинах з програмовою доповіддю виступав голова Світової АДУК д-р Богдан Стебельський із Торонта, докладно проаналізувавши стан української культури в окупованій Україні і за кордоном та закликаючи відповідні центральні установи у вільному світі звернути увагу на стан української мови, шкільництва і української національної культури поза межами засягу Москви. Д-р Михайло Кушнір зачитав філософський есей на тему „Нація і культура'', стверджуючи, що „Україна великою мірою була створена українською культурою'' та що „Народження Нації є вислідом розвитку культури'' і що „В моментах кризи, окупацій — Україна завжди черпала силу спротиву з власної рідної культури''. Ред. Л. Полтава звернув увагу на вислів З. Брадовича — Провідника ОУН Ярослава Стецька: „Комплекс культури — один із найважливіших не тільки в програмі майбутнього, але і в сучасній боротьбі, бо він стосується суті духовости Нації''.

З'їзд виніс подяку Головному Урядові УНПомочі за пожертву 300 дол. на працю АДУК, Дирекції Спілки „Певність'' у Чікаго за пожертву 250 дол. та 8-му Відділові ООЧСУ в Чікаго за пожертву 200 дол. Делегати З'їзду вказували на факт, що багато культурних проєктів, у тому і в ділянці праці з молоддю, не можна здійснити через постійну велику фінансову кризу в АДУК і закликали відповідні інституції економічного характеру звернути на цю проблему увагу: „Тільки у повній співпраці світу економіки і визвольної політики можлива реальна активізація і осяги в ділянці української національно-християнської культури, яку винищує в Україні окупант і яка є вже під загрозою на Заході''.

У великому вечірньому концерті взяли участь: юні бандуристи Школи Кобзарського Мистецтва ім. К. Місевича під керівництвом о. С. Кіндзерявого, адміністратори п. М. Чорний і п-і Лідія Саленко, які з хистом виконали твори їх мист. керівника та народні мелодії, в тому й наддатки. Речитатив до „Бандуриста'' виконав Микола Кульбіда, виступали: Лідія Чорна, Христя Баранська, Ярослав Саленко, Марко Івасиків, Володимир Лехіцький та Івась Лехіцький в чудовій українській ноші. З власними творами виступали поетеси Алла Коссовська-Давиденко, Валентина Юрченко (твори для дітей), д-р М. Климишин — автор книги „Похід до волі''. Театральна Група при 1-му Відділі АДУК показала уривок із п'єси Михайла Яблонського з упівської тематики „Палають зорі'' у виконанні автора та студентки-сумівки Іванки Кузів. Видатний соліст Корпорації „Українська Опера'' маестро Лев Рейнарович, в супроводі піяністки проф. Калини Чічки-Андрієнко, обдарував слухачів трьома піснями та арією з опери „Богдан Хмельницький'' К. Данькевича. Відомий квартет „Каравана'' з Ірвінгтону, Н. Дж., який того ж дня виступав у Трентоні, у складі мист. керівника Михайла Шкварка, Романа Яськіва, інж. Л. Калинича, Степана Палки, під акомпаньямент молодої піяністки Дозі Сигіди, на вимогу слухачів виступив із наддатками. Після концерту відбулася товариська перекуска, що затяглась майже до півночі. Сцену концертової залі прикрашувала велика емблема ООЧСУ та образ колишнього голови АДУК сл. п. мистця Володимира Ласовського.

Усно З'їзд привітали: д-р Б. Стебельський від НТШ у Канаді та СКВУ, екзекутивний директор УККА мгр Іван Базарко, обіцяючи тісну дальшу співпрацю найвищої політичної репрезентації українців у Америці з діячами української культури; п-і проф. Меланія Байлова — від імени Українського Музичного Інституту в його 25-ліття, яка також поділилася турботами і проблемами УМІ, зокрема в Ню Йорку, де загрозливо зменшилась кількість дітей-учнів; голова ГУ Об'єднання Жінок ООЧСУ в Ню Йорку п-і Дарія Степаняк, учасниця довгої протестної голодівки українок перед будинком ОН, д-р Ол. Соколишин — від МТШ і ТУБА.

Були зачитані письмові привіти від Гол. Уряду УНПомочі з підписом ред. Володимира Мазура, від Корпорації „Українська Опера'' з підписом президента солістки Галини Андреадіс, від 2-го Відділу ООЧСУ з підписом голови Управи Б. Качора і секретаря Ст. Чуми, від довголітнього співробітника сл. п. д-ра Дмитра Донцова — дир. Михайла Гікавого з дружиною, від 92-річної найстаршої членкині АДУК п-і Євгенії Скасків із Вашінгтону, яка прислала пожертву на діяльність АДУК, від письменника Степана Любомирського, письменника-сатирика Панька Незабудька, д-ра Івана Овечка, від письменника д-ра Миколи М. Аркаса, якому З'їзд переслав підписаний привіт, як і п-і Євгенії Скасків, що виздоровлює після автокатастрофи, та не здужому кол. голові ГУ ООЧСУ мгро-ві Євгенові Лозинському, за головування якого виходили з рамени ООЧСУ книги українських поетів і письменників.

Другого дня праці З'їзду учасники і гості заслухали низку коротких доповідів та інформацій на тему української культури в її різних аспектах. Виступали: М. Чорний — про Школу Кобзарського Мистецтва з її 77 учнями і 7-ма відділами, Ж. Ласовський — „Скарби української культури'', мистець К. Шонк-Русич — інформація про працю над книгою „Історія українського мистецтва в ілюстраціях''. Зачитано доповідь перешкодженого справами ред. І. Дурбака „Українська преса в Америці''. Інж. Р. Степаняк виступив із віршованою сатирою на московський культОбман, проф. С. Вожаківський говорив на тему „Запорожець за Дунаєм'' і цензура'', мгр Б. Берест поінформував про працю Ін-ту Української Мови в 1950 р. та підготову до видання „Поширеного правописного словника''. на понад 120,000 слів. Л. Полтава інформував про зростаючу Корпорацію „Українська Опера'' в Америці. На жаль, ці синтетичні доповіді та важливі інформації заслухало небагато людей (одні не прибули через погану дощову погоду, інші відійшли на виступ ансамблю „Калина'' з Торонта).

З незвичайним зацікавленням присутні вислухали розповіді про найновіші події і становище української мови, культури, зокрема журналістики, театру в окупованій Україні, Віталія Лехтера з Чернівців та реж. Марата Юсима з Києва, заангажованого на режисера до Корпорації „Українська Опера''), запрошених до членства в АДУК.

Після обідньої перерви при більшій кількості присутніх схвалено з малою зміною зачитані головою Крайової Управи АДУК на Америку письменником Леонідом Полтавою Резолюції, у яких відмічено 5-ліття з часу посиленого наступу окупаційної Росії на українських культуротворців на Батьківщині та 35-ліття з часу створення героїчної УПА й ін. річниці та закликається Уряд през. Дж. Картера поширити змагання за права людини також на національно-державницькі права кожного народу у світі.

Потім делегати й гості вшанували пам'ять видатного поета-вісниківця Євгена Маланюка, у 80-річчя з часу народження, рецитаціями його творів у виконанні п-і Марії Кудрин та реж. М. Яблонського і висвітлення прозірок з життя Поета, які опрацював мистець-фотограф Осип Старостяк, а вкінці мали одногодинний перегляд озвучених прозірок АДУК на тему „Українська Національна Революція'', 1914-1920 рр. та познайомилися з кількома фотодокументами з другої серії прозірок „УНРеволюція'', що охоплюватиме роки 1930-1970, на яку тепер провадиться збірка фондів.

Комітет З'їзду окремо подякував паням: Лесі Яблонській, Галині Полтаві, Марії Кудрин, Олі Шонк, Марусі Берест за велику безкоштовну послугу — підготову товариських перекусок та зустрічей, а також виніс прилюдну подяку п. Михайлові Грицков'янові, власникові кол. „Ілько міт маркет'' при 140 Перша евеню в Ню Йорку за шляхетний дарунок м'ясних виробів на 100 осіб тоді, коли АДУК зміг вплатити заледве 50 дол.

В залі З'їзду відбувалися дводенні виставки: архівних історичних збірок пп. Харука та Ласовського, образів п-і М. Ласовської і Т. Шумиловича, емалій К. Шонка-Русича, Кобзарського мистецтва і книжкових видань членів АДУК. Виставки оглянуло близько сотні осіб.

Праця З'їзду закінчилася молитвою, проведеною інж. Романом Степаняком, та спільним співом пісні-молитви „Боже великий''.

З'їзд Світової Асоціяції Діячів Української Культури під керівництвом д-ра Богдана Стебельського відбудеться в 1978 р. в Торонті, Канада. До того часу Крайова Управа АДУК у Америці діятиме в незмінному складі, але будуть кооптовані нові члени.

Український Літературно-Мистецький Клюб
136 2nd Avenue

Ню Йорк. — З Літературно-Мистецького Клюбу повідомляють, що у п'ятницю, 14-го жовтня ц. р., о год. 7.30 вечора, у приміщенні цього Клюбу, відбудеться інформативна доповідь очевидця Романа Купчинського на тему: „Як відбувався Конґрес Психіятрів в Гонолюлю".

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!

ЗМІНА АДРЕСИ

До Адміністрації „Свободи"
30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Прошу змінити мою адресу:

Моя СТАРА АДРЕСА була:

Число Відділу (якщо член УНС)
Ім'я і прізвище ....
Адреса ....
....

Моя НОВА АДРЕСА така:

Ім'я і прізвище ....
Адреса ....
....
Zip Code

На зміну адреси проситься **обов'язково долучити 50¢**

Округа УНС Твердого Вугілля...

(Закінгення зі стор. 1-ої)

важні організаційні успіхи. Він заявив, що Округа має вже придбаних 103 члени і залишається ще придбати 37 для виконання річної квоти в передконвенційному році. Він дальше поінформував, що Іван Петрунцьо, як секретар 78 Відділу, має вже придбаних 37 нових членів, Тимко Бутрей, голова Округи, який є секретаром 164 Відділу, вже придбав 25 членів, а Йосиф Чабан — секретар 242 Відділу, має придбаних 16 членів. Він також звернув увагу і на Відділи, які за дев'ять місяців передконвенційного року ще не придбали ані одного нового члена. В дальшому головний організатор заторкнув всі ділянки цілости УНСоюзу, зокрема організаційну. Він інформував, що за перших дев'ять місяців вже є придбаних 2,350 нових членів, забезпечених на суму понад 6,000,000 долярів. В минулому році в такому часі було придбаних лише 1,973 члени, себто на 377 членів менше. Відтак він говорив про фінансову господарку, Українську Будівлю, боргові зобов'язання, видавництво „Свобода", Союзівку, фонд наглої потреби та інше.

Після доповіді відбулася оживлена дискусія, в якій забирали голос: Йосиф Чабан, Йосиф Сидор, пані Галина Словік, Тимко Бутрей, Іван Петрунцьо, Адольф Словік, Іван Кудрич, о. Гілярій Врублівський і пані Анна Снінська. Дискутанти говорили про Альманах 1977 року, в якому є мало англомовних статтй і пізно вийшов з друку. Щоденник „Свобода" приходить спізнено, найбільше докорів дискутанти висловили адміністрації „Союзівки" та висловили вдоволення з впливів на Боргові Зобов'язання. Дискутантам відповідав С. Гавриш, при чому запевнив їх, що ювілейний Альманах „Свободи" з її 85-річним ювілеєм, який припадає на 1978 рік, буде виданий на час.

На закінчення нарад голова Округи закликав секретарів доложити усіх зусиль для приєднання 37 членів, які ще бракують для виконання повної квоти, а як завдаток на це передав С. Гавришові дві аплікації нових членів і при тому запевнив його, що не лише квота буде виконана на 100 відсотків, але всі 20 Відділів, приналежні до Округи, матимуть придбаних нових членів. Після молитви, яку провів о. протопресвітер Гілярій Врублівський, голова Округи запросив учасників нарад на перекуску, яку приготовив секретар 242 Відділу Йосиф Чабан з дружиною Анрейкою.

В зв'язку з тим, що почесний голова Округи Михайло Гентош поважно хворий, присутні вирішили відвідати його в місцевості Делено, Па., і побажати швидкого видужання.

До делегації ввійшли голова Округи Тимко Бутрей, головна радна пані Анна Гарас, головний організатор Степан Гавриш, союзовий піонер Петро Ґелетій і Іван Кудрич. Для хворого Михайла Гентоша це була мила несподіванка, а тим більша, коли йому відспівали Многоліттє з нагоди його уродин, які припадають 13 жовтня ц.р. і коли йому скінчиться 86 років творчого життя. До глибини зворушений Михайло Гентош дякував несподіваним гостям і заявив, що він гордий з того, що Округа Твердого Вугілля добре працює.

Михайло Гентош є одним з найстарших піонерів союзової праці в колисці народження Союзу. Він понад 40 років був секретаром 305 Відділу, до якого приєднав сотні нових членів. Він також на протязі 20 років очолював Округу Твердого Вугілля, як її голова, а тепер від двох років є почесним головою.

Надгудсонська Округа УНС...

(Закінгення зі стор. 1-ої)

організаційні потреби та що поважну суму асигновано на культурні і харитативні цілі, як теж і приявність на цьому Дні понад дві тисячі осіб, свідчать про її успіх.

Працю і стан Округи на тлі розвитку цілого УНСоюзу в організаційній та інших ділянках з'ясував, як уже згадано, головний секретар Володимир Сохан, присвятивши опісля головну увагу виясненням про схвалені вже три нові роди забезпечення в УНСоюзі, які ввійдуть в життя після полагодження ще деяких формальностей.

Приявна на цих нарадах пані Уляна Дячук, головний касир, поінформувала насамперед про фінансовий стан і розвиток УНСоюзу, підкреслюючи, що при всіх мільйонах долярів найбільшим багатством УНСоюзу завжди були й є сьогодні його члени. Пані Дячук в дальшому поінформувала про поодинокі акції УНСоюзу: харитативну (поводяни в Джонставні) едукаційну (понад сотня стипендій для студіюючої молоді) допомогово-оборонну (акція у Вашінгтоні та інші в обороні українських політв'язнів в СССР), що їх УНСоюз проводить власне завдяки своїм членам і фінансам.

Ред. А. Драган говорив коротко про рішальну вартість кожного нового члена УНСоюзу в наших змаганнях за волю і незалежність нашого народу на Батьківщині та за наше місце в американській мозаїці.

Всі ці та споріднені справи були опісля предметом дискусії, в якій забирали слово, крім згаданих вже голови Округи С. Островського і секретаря Бойка, інші приявні на нарадах секретарі і урядовці Відділів: пані Г. Гаврилюк, М. Мілянович передала на зборах 4 аплікації нових членів, П. Булятинська та Г. Куфта і пп. О. Зубрицький, М. Гись, С. Білик та інші.

Збори закрив подякою учасникам п. Островський, а розмови продовжувались під час товариської гутірки при перекусці.

СОБОР УПЦ В ЗСА...

(Закінчення зі ст. 1-ої)

підчеркуючи вклад Митрополита у Першій та Другій Світові Конгреси Вільних Українців та у працю керівних органів СКВУ. Д-р Б. Гнатюк відчитав теж текст Шевченківської Грамоти Волі, в якому Український Конгресовий Комітет ствердив великі заслуги і осяги праці Ювілята не тільки на церковній ниві, але також і на громадському полі.

Після представлення почесних гостей за президіяльним столом, між ними представників УНСоюзу: д-ра І. Скальчука, головного контролера, та Івана Одежинського, головного радного, почалась точка привітів. Першим до привіту покликано д-ра Івана Скальчука, представника Головного Екзекутивного Комітету УНСоюзу, який в своєму слові підчеркнув правильний шлях УПЦ, що його вказали Всеукраїнська Церковна Рада в 1920 та перший Собор УАПЦ в 1921 своїм історичним рішенням про зірвання з московською Патріярхією і про встановлення УАПЦ. Підчеркнувши знищення обох Українських Церков, Православної і Католицької московським окупантом в Україні, промовець зупинився на довголітній — 35-літній — архипастирській праці і зложив побажання Ювілятові від Головного Уряду УНСоюзу, щоби „далекосяглі в наслідки намагання об'єднати всі православні юрисдикції в одну Українську Православну церкву увінчались новим успіхом''. На потреби Собору і на потреби УПЦ д-р І. Скальчук передав від УНСоюзу чек на суму 1,500.00 долярів.

Черговими промовцями з привітами були: інж. Лідія Дяченко від СФУЖО проф. І. Замша від УВАН, сотник Сердюк прочитав привіт від хворого ген. хор. П. Шандрука, проф. д-р Р. Максимович вітав Ювілята від Крайової Управи НТШ та рівночасно передав грамоту НТШ, якою Ювілят був встановлений почесним членом НТШ, А. Мицьо, голова Крайової Пластової Старшини, зложив привітання від пластової молоді, д-р Криволап — привітання від молодечої організації ОДУМ, Е. Попіль — привіт від Українського Робітничого Союзу, А. Никончук — від Української Народної Помочі вітав Ювілята і зложив даток — 250 дол. Коротке, але зворушливе слово виголосив семінарист, студент теологічної семінарії Партикевич, дар від сестрицтва при катедрі св. Володимира зложила пані Березовська, а дар любови від священиків і вірних зложив о. протопресв. Б. Желехівський.

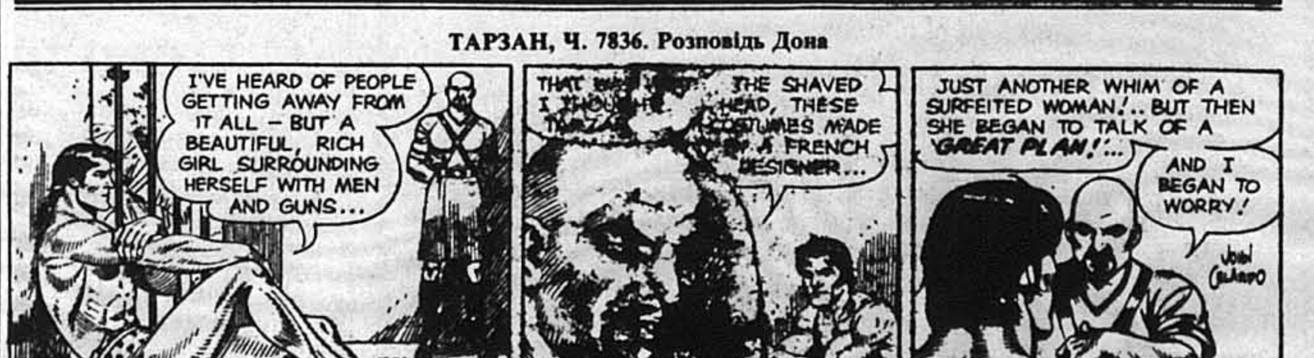
У мистецькій програмі солістка Марія Ясінська-Мурована виконала три пісні при акомпаньяменті Р. Гейдоса під довгі оплески публіки, Оля Трипуненко зворушила публіку деклямацією вірша Л. Пилипенка, присвяченого Ювілятові, а чоловічий хор „Прометей'' проспівав три пісні: „Услиши Господи'', „Карпати'' та „Ой, у полі на роздолі''. Коли зворушений Ювілят вийшов на сцену і подякував виконавцям, оплескам публіки не було кінця.

На закінчення Блаженніший Митрополит Мстислав у своєму слові подяки розказав дещо про свій життьовий шлях, про ті спонуки, що привели його присвятитись архипастирській праці, про політичну діяльність в Польщі в обороні Української Православної Церкви на Холмщині, Підляшші і Волині.

Відспіванням „Ще не вмерла Україна'' закінчено цей величавий бенкет.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!

ТАРЗАН, Ч. 7836. Розповідь Дона

Чув я про людей, які бажають втекти від реального життя... Але чому вродлива і багата дівчина оточує себе зброєю і вояками...

Я теж застановлявся над тим, Тарзане...

...Обголені голови, ті дивні однострої, що їх проєктував французький спеціяліст...

...Спершу думав, що це химери жінки, яка має все чого душа забажає!... Але незабаром вона почала говорити про якийсь „Великий плян"!...І тоді я почав журитися!